

- N.B :** 1. All questions are **compulsory**.
2. Figures to the right indicates full marks.

1. Answer the following (**not more than two sentences**) 20
- What is an 'Agreement' as defined under Indian Contract Act ?
  - What is 'Coercion' as defined under Indian Contract Act ?
  - What is a 'Voidable agreement' ?
  - Under what circumstances does 'silence' amounts to fraud ?
  - What are the various ways of revocation of proposal ?
  - What is the obligation of a person who has received any advantages under a contract, which becomes void ?
  - What are the obligations of a person enjoying the benefit of non-gratuitions act ?
  - What is discretionary power of the Court under Section 20 of Specific Relief Act ?
  - What is 'mandatory injunction' ?
  - What is the limitation period for filing suit under Section 6 of Specific Relief Act ?
2. Write short notes on (any four) 20
- Government Contracts
  - Past Consideration
  - Agreement by way of wager
  - Clayton's Rules
  - Declaratory decree
  - Personal bars to relief under Specific Relief Act
3. Answer the following giving reasons (**any two**) 12
- A** agreed to purchase a horse from **B** and further agreed to pay 1,000 rupees over and above the agreed price to **B** if the horse proves to be lucky to him. Thereafter **A** refused to buy the horse and **B** filed suit against **A** for breach of contract.
    - Will **B** succeed in the above case ?
    - What is the effect of an agreement, the meaning of which is not certain ?
  - A** was directed by the court to furnish the surety of Rs. 15,000/- under Criminal Procedure Code. **A** gave the said amount to **B** and persuaded to him to become surety. After expiry of the period of surety the amount was reimbursed to **B**. **A** asked **B** to return the said amount, however **B** refused to do so
    - What is a lawful consideration ?
    - Will **A** succeed in the above case ?

[TURN OVER]

- (c) A sells a field to **B**. There is right of passage over the field of which **A** has direct personal knowledge but he conceals this fact from **B** when asked.
- (i) What is rescission of contract ?
  - (ii) Can **B** get the contract rescinded ?

4. Answer the following (**any four**)

48

- (a) What is consideration to a contract ? What is the effect on the validity of a contract, where the consideration is absent, inadequate and partly unlawful ?
  - (b) What is 'Contingent' contract ? Discuss the law relating to enforcement of contingent contracts.
  - (c) Discuss the doctrine of frustration of contract with the help of decided cases.
  - (d) What is breach of contract ? Discuss the principles on which the Court awards damages for the breach of contract.
  - (e) Discuss the law relating to cancellation of instruments under Specific Relief Act?
  - (f) What are the different types of injunctions under Specific Relief Act ? When can perpetual injunction be granted ?
-

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

[वेळ ३ तास]

[एकूण गुण : १००]

- पूर्व सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य.
 (२) उजवीकडील नमूद अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 (३) शक्य तिथे संबंधित न्यायनिर्णय लिहा.

१. खालील प्रश्नांची संक्षिप्त उत्तरे लिहा (दोन व्याख्यांपेक्षा अधिक नाही). २०
- (अ) भारतीय करार कायद्यांतर्गत 'करारनामा' म्हणजे काय ?
 (ब) भारतीय करार कायद्यांतर्गत 'बलप्रयोग', व्याख्या काय आहेत ?
 (क) रद्दबदल करता येणारा करार म्हणजे काय ?
 (ड) कुठल्या परिस्थितीत 'मौन' फसवणूक दर्शविते ?
 (इ) प्रस्ताव रद्द किंवा मागे घेण्याचे विविध मार्ग कोणते ?
 (फ) रिकामा/रद्द/शून्य करारांतर्गत फायदे मिळालेल्या व्यक्तीचे कर्तव्य काय ?
 (ग) मोफत/उपकार न मानता केलेल्या कृती अंतर्गत मिळालेल्या फायद्यांचे उपभोग घेणाऱ्या व्यक्तीची कर्तव्य काय ?
 (ह) विशिष्ट दिलासा कायदा, कलम २० अंतर्गत न्यायालयाला असलेले स्वेच्छाधिकार म्हणजे काय ?
 (य) सक्तीचा मनाई हुकूम म्हणजे काय ?
 (ज) विशिष्ट दिलासा कायदा, कलम ६ अंतर्गत खटला/दावा दाखल करण्यासाठी असलेला मर्यादित कालावधी काय ?
२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) २०
- (अ) सरकारी करार
 (ब) भूतपूर्व प्रतिफल
 (क) पैजेचे करार
 (ड) क्लेयटनचा नियम
 (इ) घोषणात्मक हुकूम
 (फ) विशिष्ट दिलासा कायद्यांतर्गत मिळणाऱ्या उपायांवर असलेल्या व्यक्तीगत मर्यादा
३. खालील प्रासंगिक समस्या सोडवा कारणांसाहित (कोणत्याही दोन) १२
- (अ) 'अ' ने 'ब' कडून घोडा विकत घेण्याचे मान्य केले आणि रू १,०००/- जास्तीचे देण्याचे मान्य केले जर तो घोडा त्याच्यासाठी नशिबवान ठरला तर, नंतर 'अ' ने घोडा विकत घेण्यास नकार दिला. आणि 'ब' ने 'अ' विरुद्ध करार भंगाचा दावा दाखल केला.
१. वरिल दाव्यात 'ब' यशस्वी होईल का ?
 २. ज्या कराराचे अर्थ सुनिश्चित नसतात, त्यांचे परिणाम काय होतात ?

[TURN OVER]

(ब) फौजदारी प्रक्रिया अंतर्गत न्यायालयाने 'अ' ला रू १५,०००/- चा जामिन देण्याचे आदेश दिले. 'अ' ने ती रक्कम 'ब' ला दिली आणि 'ब' ला जामिनदार होण्यासाठी पाठपुरवठा केला. जामिनाचा कालावधी संपल्यानंतर ती रक्कम 'ब' ला परत करण्यात आली. 'अ' ने ती रक्कम 'ब' कडे परत करण्याची मागणी केली, परंतु 'ब' ने देण्यास नकार दिला.

१. कायदेशीर प्रतिफल/मोबदला म्हणजे काय ?

२. 'अ' वरील दाव्यात यशस्वी होईल काय ?

(क) 'अ' ने 'ब' ला शेतजमिन विकली. जेव्हा विचारण्यात आले तेव्हा 'ब' पासून 'अ' ने त्याला माहित असलेली एक गोष्ट लपवून ठेवली, ती म्हणजे त्या शेत जमीनीवर असलेला पदपथाचा अधिकार.

१. कराराची रद्दता म्हणजे काय ?

२. 'ब' करार रद्द करू शकतो का ?

४. खालील प्रश्नांची संविस्तर उत्तरे द्या (कोणतेही चार) :

४८

(अ) प्रतिफल म्हणजे काय ? कराराच्या वैधतेवर खालील गोष्टींचे काय परिणाम होऊ शकतात जेव्हा, प्रतिफल नसते, प्रतिफल अपूरे असते आणि प्रतिफल अंशहत: गैरन्यायिका/बेकायदेशीर असते.

(ब) घटनालंबी करार म्हणजे काय ? घटनालंबी कराराचा अंमलबजावणीचा कायदा सांगा.

(क) करार वैफल्येच्या तत्त्वप्रणालीची उद्बोधित न्यायानिर्णयांच्या संदर्भात चर्चा करा.

(ड) करार भंग म्हणजे काय ? करार भंग झाल्यावर देण्यात येणाऱ्या नुकसान भरपाईशी संदर्भित न्यायालयिन तत्त्वांची चर्चा करा.

(इ) विशिष्ट दिलासा कायद्यांतर्गत दस्तऐवज रद्दबदल करण्याबाबदच्या कायद्याची चर्चा करा.

(फ) विशिष्ट दिलासा कायद्यांतर्गत विविध प्रकारचे मनाई हुकूम कोणते ? निरंतर मनाई हुकूम केव्हा देण्यात येतो ?
